

Vrijwilligers maken Eindhoven

Vrijwilligers maken de stad! Een holle frase? Nee! Eindhoven telt vele duizenden vrijwilligers (37% van de volwassen inwoners*) die zorgen voor een sterke sociale basis en een fijne stad om in te wonen. Honderden vrijwilligers zijn actief als maatje van iemand die (tijdelijk) wat extra ondersteuning kan gebruiken, nog eens honderden zorgen ervoor dat kinderen en volwassenen hun favoriete sport kunnen beoefenen bij verschillende verenigingen, dat de bibliotheken kunnen draaien, dat er activiteiten in de buurten georganiseerd worden, dat culturele evenementen plaatsvinden (zonder vrijwilligers ten slotte geen DDW, geen marathon Eindhoven, geen STRP), die voor naschoolse activiteiten en voor mooie gesprekken tussen verschillende groepen in de Eindhovense samenleving zorgen. We kunnen nog wel even doorgaan met dit lijstje, maar het punt is duidelijk: vrijwilligers zijn onmisbaar en verdienen alle aandacht!

Ook tijdens de coronapandemie hebben mensen zich ingezet voor anderen en veel betekend, zelfs nog meer dan gewoonlijk. Tegelijkertijd zien we dat er niet meer vrijwilligers bijgekomen zijn tijdens de pandemie: om uiteenlopende redenen zijn veel vrijwilligers gestopt. Vrijwilligersorganisaties hebben zeker nu versterking nodig, want vrijwilligerswerk gebeurt nog steeds niet vanzelf, maar vraagt om een goed beleid en acties vanuit de gemeente.

Hieronder vind je een stappenplan met concrete punten waarmee de lokale politiek de Eindhovense vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers kan versterken. Deze stappen zijn gebaseerd op jarenlange ervaring in vrijwillige inzet in Eindhoven en worden onderschreven door een groot aantal organisaties in de stad.

* Inwonersenquête 2020

1. ONTWIKKEL EEN VISIE OP VRIJWILLIGERSWERK EN MAAK VRIJWILLIGERSBELEID

Vrijwilligers zijn onmisbaar voor de stad. Stel je voor, Eindhoven zonder vrijwilligers: ondenkbaar! Je staat er niet vaak bij stil, maar vrijwilligerswerk brengt een enorme waarde die behouden moet blijven voor de stad en sterker nog: die moet worden uitgebreid. We adviseren de gemeente Eindhoven dringend om een visie op het vrijwilligerswerk te ontwikkelen en die vast te leggen in vrijwilligersbeleid. Waarom zijn vrijwilligers zo belangrijk voor Eindhoven? Hoe kan de gemeente vrijwillige inzet het beste faciliteren en waarderen? Nadenken over deze en andere vragen levert veel op, maar het vastleggen van de antwoorden in een beleid nog meer: vrijwilligers die zich gezien voelen, vrijwilligers die op hun plek zitten, die zich nog meer betrokken voelen bij hun stad en hun gemeente en meer inzet van vrijwillige energie. Een beleid dat op meerdere beleidsterreinen gebruikt kan worden, want in elke sector zijn wel vrijwilligers actief!

Acties:

- Zorg voor een toekomstbestendig gemeentelijk vrijwilligersbeleid, waarin de visie, ambitie en strategie uitgewerkt zijn. Betrek organisaties in dit beleid, Eindhoven Doet kan hier een verbindende rol in spelen. Betrek de verschillende beleidsterreinen waarin vrijwilligers van belang zijn (sport, WMO, leefbaarheid, bewonersparticipatie, natuur, cultuur, evenementen, veiligheid etc.). In dit beleid komt o.a. waardering van vrijwilligers, ondersteuning van organisaties en vrijwilligers en de positie van vrijwilligers terug.
- Waak ervoor dat de eventuele financiële tekorten na de crisis, niet verhaald worden op de vrijwilligersorganisaties in de stad. Beter nog: versterk deze organisaties nog meer. Sterke vrijwilligersorganisaties maken een sterke stad.

2. VERSTERK DE ONDERSTEUNING VOOR VRIJWILLIGERSORGANISATIES

De inzet van vrijwilligers is fantastisch, maar gaat niet vanzelf. Organisaties in alle sectoren zijn op zoek naar vrijwilligers, hebben vragen over het werken met vrijwilligers, initiatieven zoeken naar financiële ondersteuning en netwerken om kennis, middelen en mensen mee te delen. En het is een open deur, maar nog steeds actueel: de regeldruk voor vrijwilligersorganisaties is hoog! Organisaties weten niet altijd de weg te vinden naar de juiste ondersteuning.

Uit ons onderzoek (2021) blijkt dat organisaties ondersteuning vragen bij de volgende onderwerpen:

Vrijwilligersbeleid: 44%

Meer vrijwilligers: 33%

Netwerken: 21%

Begeleiden van vrijwilligers: 17%

Financiële middelen: 16%

Acties:

- Zorg ervoor dat duidelijk is bij welk loket organisaties met hun vraag terecht kunnen. Bijvoorbeeld door het toevoegen van een 'routekaart' voor gemeentelijke subsidies op de website, zodat organisaties door middel van het beantwoorden van vragen bij de juiste regeling komen. Nog beter: een specialist als aanspreekpunt voor vrijwilligersorganisaties, die de organisatie of het initiatief de weg wijst binnen de gemeente en in de regelingen waarvan zij gebruik kunnen maken.
- Zorg voor goede ondersteuning van vrijwilligersorganisaties (samen met Eindhoven Doet, Supportpunt, Eindhoven Sport, Samen voor Eindhoven, Buurt in Bloei). Zorg ervoor dat organisaties via www.eindhoven.nl de weg kunnen vinden naar deze ondersteuningsorganisaties.
- Geef organisaties extra ruimte om in te zetten op werving van vrijwilligers, aangepast aan de lokale situatie. Eindhoven Doet biedt de app Jijdoet040, waarmee elke Eindhovenenaar vrijwilligerswerk kan vinden dat precies bij zijn wensen, idealen en agenda past. De app verdient doorontwikkeling. Maak hiervoor budget vrij, zodat de app nog meer mensen kan helpen vrijwilligerswerk te vinden. Ze zijn hard nodig!

3. IEDEREEN HEEFT TALENT VOOR VRIJWILLIGERSWERK, MAAR NIET IEDEREEN HEEFT TALENT VOOR ELK VRIJWILLIGERSWERK.

Vrijwilligerswerk is waardevol. Voor de vrijwilliger zelf, voor de organisatie waar hij of zij vrijwilligerswerk doet en voor de samenleving.

Organisaties hebben sinds een aantal jaren, in het kader van 'meedoen', te maken met een groeiende vraag naar vrijwilligerswerk van mensen met een kwetsbaarheid. Begeleiders, werkcoaches en generalisten zien vrijwilligerswerk als een kans voor persoonlijke groei van hun cliënt. Op weg naar een betaalde baan, als dagbesteding of om bepaalde vaardigheden te leren. Natuurlijk biedt vrijwilligerswerk deze mogelijkheden. Echter, niet elke vrijwilligersorganisatie kan de begeleiding bieden die zo'n vrijwilliger met een (sociale, psychische, financiële of andere) kwetsbaarheid nodig heeft. Organisaties voelen zich overvraagd. Het gevolg is dat ook de kwetsbare vrijwilliger niet de optimale mogelijkheid krijgt om tot bloei te komen en te participeren in de samenleving.

De draagkracht van een organisatie moet voldoende zijn om mensen met een kwetsbaarheid te plaatsen als vrijwilliger. De diversiteit aan problematiek bij vrijwilligers waar organisaties soms mee te maken krijgen is enorm. De draagkracht van organisaties moet vergroot worden, óf de verantwoordelijkheid voor de begeleiding van de vrijwilliger moet bij de verwijzende organisatie blijven.

Er moet een balans kunnen blijven tussen kwetsbare vrijwilligers en andere vrijwilligers, zodat de klussen die er liggen op een prettige manier geklaard kunnen worden. Met een goede balans zijn vrijwilligers niet remmend of belemmerend voor elkaar, maar kan iedereen groeien en bloeien.

Acties:

- Stel vrijwilligersorganisaties in staat om deze doelgroep in hun rol als vrijwilliger beter te kunnen begeleiden:
  - Bevorder ketensamenwerking, zodat betaalde professionals cliënten niet zomaar neerzetten bij vrijwilligersorganisaties, maar ervoor zorgen dat aan randvoorwaarden als kennis, tijd, geld en een gezamenlijk plan van aanpak is voldaan.
  - Ondersteun samenwerking tussen organisaties (binnen een keten) om vrijwilligers een plek te bieden die bij hen past.

4. VRIJWILLIGERSWERK DOEN IS NORMAAL, MAAR HET IS BIJZONDER DAT JE HET DOET!

Iets doen voor een ander, de normaalste zaak van de wereld. Waarom doet niet iedereen het dan? Dat is omdat het toch bijzonder is! De campagne 'aandacht voor elkaar' van de gemeente Eindhoven laat dit duidelijk zien: mensen die zich tijdens de pandemie voor een ander inzetten worden in het zonnetje gezet, met een tas vol cadeautjes en af en toe ook nog door een bekende Eindhovenenaar met een camerateam. Vrijwilligerswerk is bijzonder, niet alleen in tijden van een pandemie. Dat mag gezien en erkend worden!

Daarnaast is het goed om te blijven bedenken dat vrijwilligerswerk geen instrument is, maar dat het een waarde op zich heeft. Iemand wil zich inzetten voor de stad en dat is al goed genoeg. Het hoeft niet altijd met tools berekend te worden wat we hier aan financiële winst uithalen.

Acties:

- Zien, laten zien dat je het ziet, waarderen en af en toe ook belonen. Het stimuleren van vrijwillige inzet. Maak dat vrijwilligersbeleid vanuit de gemeente Eindhoven en laat deze punten daarin terugkomen.

Alleen zo zorgen we dat Eindhoven op het niveau komt van het landelijke gemiddelde van 50% van de inwoners die vrijwilligerswerk doet. Let's go, de Eindhovense organisaties en Eindhoven Doet zijn er klaar voor!

- Meedoen aan de Nationale Vrijwilligersprijzen, gekoppeld aan een lokale verkiezing
- 7 december is Nationale Vrijwilligersdag: een kans om vrijwilligers te bedanken, ten minste via sociale media, tv, radio, kranten en billboards!
- Geef vrijwilligers een gezicht, via (sociale) media en andere communicatiekanalen van de gemeente. Laat een breed en gevarieerd beeld zien van vrijwilligers en hun inzet.
- Behoud het passe-partout voor zwemmen voor vrijwilligers, liever nog, breidt de waarderingsactie die Eindhoven Doet namens de gemeente uitvoerde opnieuw uit.
- Eindhoven heeft daarvoor de penning en de oorkonde. Deze kun je verdienen na 12,5 en 25 jaar vrijwilligerswerk, maar hiermee bereiken we maar een selecte groep vrijwilligers, vanwege de tijdsduur en vanwege het aanvraagproces. Laten we herijken of dit de beste manier is.

5. KORTOM: INVESTEER IN VRIJWILLIGERSWERK

Vrijwilligerswerk is niet hetzelfde als gratis mankracht. Het is fantastisch, maar toch, het gaat niet vanzelf! Investeer: faciliteer vrijwilligersorganisaties, erken het belang van vrijwilligerswerk voor de stad, waardeer vrijwilligers. Vrijwilligerswerk is belangrijk en verdient alle aandacht.

De bovenstaande punten geven je de nodige aanknopingspunten om zaken echt aan te pakken en te verbeteren voor onze stad. Eindhoven Doet en de Eindhovense organisaties denken natuurlijk met je mee. Praktisch en hands-on, zoals we ook in het vrijwilligerswerk doen. Neem contact met ons op, we zijn er klaar voor.

Op zaterdagochtend 2 oktober brengen we jullie graag in contact met de Eindhovense vrijwilligersorganisaties, zodat jullie de verhalen achter deze punten kunnen horen en je vragen kunt stellen. Daar wil je bij zijn! De officiële uitnodiging hiervoor volgt in september.